

Warszawa, 15.10. 2002 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

35770

RPO-415392-IX-901/02/WR

Pan
Jerzy Szmajdziński
Minister Obrony Narodowej

Szanowny Panie Ministrze,

Uprzejmie informuję Pana Ministra, że zwrócił się do mnie z prośbą o pomoc żołnierz zawodowy, zwolniony w ostatnim okresie czasu z zawodowej służby wojskowej. Problem (podnoszony jest także w trakcie spotkań z kadrą w różnych jednostkach wojskowych) dotyczy wystawiania świadectw pracy (służby). Odpowiedzi udzielane zainteresowanym, a także mnie przez Dyrektora Departamentu Kadr i Szkolnictwa Wojskowego MON nie mogą satysfakcjonować. W odniesieniu do żołnierzy zawodowych nie ma zastosowania kodeks pracy, gdyż pozostają oni w stosunku służbowym, regulowanym odrębnymi aktami prawnymi, a w szczególności ustawą z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (tekst jedn. Dz. U z 1997 r. Nr 10, poz. 55 z póź. zm.) oraz wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi.

Przepisy te nie przewidują wydawania świadectw pracy (służby) żołnierzom zwalnianym z zawodowej służby wojskowej. Podkreślić należy, że pragmatyki innych służb mundurowych obligują do wydawania takich świadectw, np. w ustawie o Policji (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58) art. 46 ust. 1 w którym stwierdza się, że policjant zwolniony ze służby otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby oraz na swój wniosek opinię o służbie, czy też w ustawie o Straży Granicznej (Dz.U. z 1990 r. Nr 78, poz. 462 z późn. zm.) w art. 50 ust. 1, który ma zapis identyczny jak art. 46 w ustawie o Policji. Zauważyć należy, że przywołane wyżej przepisy, dotyczące żołnierzy zawodowych, wydane zostały w zupełnie innej sytuacji polityczno- społecznej, w czasach kiedy

żołnierze zawodowi tylko w sporadycznych przypadkach zwalniani byli przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Obecnie prowadzona redukcja Sił Zbrojnych RP powoduje konieczność zwalniania kadry mającej tylko kilkanaście lat służby a wyjątkowo nawet takich, którzy nie nabyli praw emerytalnych. W najbliższym czasie odchodzić też będą ze służby żołnierze kontraktowi, którym z różnych względów nie zostaną przedłużone kontrakty. Wszyscy oni będą ubiegać się o wystawienie świadectwa pracy za okres pełnienia służby wojskowej. Stanowisko zajęte przez Dyrektora Departamentu Kadr i Szkolnictwa Wojskowego, iż odpowiednikiem wspomnianego świadectwa, w odniesieniu do zwalnianych żołnierzy zawodowych, jest przewidziana w § 88 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 grudnia 1996 r. w sprawie służby wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 1997 r. Nr 7, poz.38 z późn. zm.) opinia specjalna, która wydawana jest w przypadku zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej - nie jest zasadne. Podkreślić należy, że opinia specjalna nie zawiera wielu istotnych cech świadectwa pracy takich jak: wymiar czasu pracy pracownika, praca w szczególnych warunkach, liczby dni wykorzystanego urlopu i przebywania na zwolnieniach lekarskich, okresów nieskładkowych przypadających w okresie zatrudnienia itp. Ponadto nie wszyscy pracodawcy muszą wiedzieć co to jest opinia specjalna i jak się do niej odnosić. Należy także zwrócić uwagę, że uregulowanie tego problemu nie wymaga zwiększenia środków finansowych, ani też zatrudnienia dodatkowych osób. Spowoduje jedynie dostosowanie przepisów wojskowych do wymogów życia codziennego.

Uwzględniając powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147), pozwalam sobie przedstawić tą sprawę, wyrażając nadzieję, że podjęte przez Pana Ministra działania spowodują jej szybkie rozwiązanie.

Będę wdzięczny Panu Ministrowi za poinformowanie mnie o zajętym stanowisku wobec przedstawionego problemu.

Z wyrazami szacunku

/-/